

Eurodent AS

Akersgata 16
0158 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:

Saksbehandler:

Dato:

14/8204-5

Hilde Skagestad

08.07.2015

Att. E. Karlsson

Problemstillinger vedr tolketjenester i privat tannhelsetjeneste

Helsedirektoratet viser til henvendelse om problemstillinger vedrørende tolketjenester høsten 2014 og beklager at saken grunnet restanser som følge av Helsedirektoratets arbeid med ebola ikke har kunnet blitt besvart tidligere.

De skisserer følgende problemstillinger vedr tolketjenester som du ønsker svar på:

1. Hvem har ansvar for å bestille tolk til tannlegetimen?
2. Hvem dekker utgifter til tolketjenester?
3. Er dette primært noe som gjelder behandling ved den offentlige tannhelsetjenesten?
4. Hvilken gruppe pasienter gjelder tolketjenestene for?

Helsedirektoratets «Veileder om kommunikasjon via tolk» IS-1924 (vedlagte lenke) gir svar på noen av Deres spørsmål.

<https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/veileder-om-kommunikasjon-via-tolk-for-ledere-og-personell-i-helse-og-omsorgstjenestene>

Det er helsepersonell som har plikt til å vurdere behovet for og bestille tolk med nødvendige kvalifikasjoner. Helsepersonell må gi pasienten informasjon og mulighet til å medvirke.

Fylkeskommunen dekker utgiftene til tolketjenester i den offentlige tannhelsetjenesten:

- Utgiftene til tolketjenester dekkes over den offentlige tannhelsetjenestens budsjett når personer i statlig mottak hører under tannhelsetjenestelovens prioriterte grupper. Ved behandling av personer i statlig mottak som ikke er prioritert i tannhelsetjenesteloven, bør kommunen dekke utgiftene til tolketjenester, uavhengig av om behandlingen utføres av offentlig ansatt eller privatpraktiserende tannlege.

- Prioriterte grupper er følgende:

- a) barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år
- b) psykisk utviklingshemmede i og utenfor institusjon

Helsedirektoratet - Divisjon primærhelsetjenester

Avdeling allmennhelsetjenester

Hilde Skagestad, tlf.: 24163832

Postboks 7000 St. Olavs plass, 0130 Oslo • Besøksadresse: Universitetsgata 2, Oslo • Tlf.: 810 20 050

Faks: 24 16 30 01 • Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

- c) grupper av eldre, langtidssyke og uføre i institusjon og hjemmesykepleie
- d) ungdom som fyller 19 eller 20 år i behandlingsåret
- e) andre grupper som fylkeskommunen har vedtatt å prioritere.

Det er altså fylkeskommunen som må dekke utgifter til tolk i forbindelse med tannbehandling som den har ansvar for. Det samme må imidlertid antas å gjelde tannbehandling som gis av private tannleger etter avtale med fylkeskommunen. Det vises her til den samme veilederen - IS-1924 fra 2011. Av veilederen fremgår at det er tilsvarende henholdsvis kommunen og det regionale helseforetaket som skal dekke utgifter til tolketjenester hos private tjenesteytere som har driftsavtale/fastlegeavtale med kommunen eller driftsavtale med regionalt helseforetak.

Imidlertid kan behovet for tolk kan være til stede også ved behandling av personer som ikke er prioritert i tannhelsetjenesteloven eller hvor det ikke foreligger avtale.

Veilederen om kommunikasjon via tolk skal bl.a. bidra til at pasienters rett til individuelt tilpasset informasjon i pasient- og brukerrettighetsloven blir fulgt. Pasient- og brukerrettighetsloven gjelder både for den offentlige og private tannhelsetjenesten.

Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven at pasienten har rett til å medvirke ved gjennomføringen av helsetjenester og skal ha den informasjon som er nødvendig for å få innsikt i sin helsetilstand og innholdet i helsehjelpen. Informasjonen skal være tilpasset mottakerens individuelle forutsetninger, som alder, modenhet, erfaring og kultur- og språkbakgrunn, og informasjonen skal gis på en hensynsfull måte. Personellet skal så langt som mulig sikre seg at mottakeren har forstått innholdet og betydningen av opplysningene. Helsehjelp skal som hovedregel kun gis ved informert samtykke fra pasienten, og dette tilsier at bruk av tolk i noen tilfeller er nødvendig.

Når det gjelder tannbehandling som ytes av private tannleger uten avtale med fylkeskommunen, er det imidlertid fri prisfastsetting. Det betyr at tannlegen står fritt i å fastsette egenbetalingens størrelse, inklusive honorar ved behov for tolketjenester. Spørsmålet om betaling for tolketjenester er i disse tilfellene et rent privatrettslig anliggende mellom tannlegen og pasienten, på samme måte som det vil være for pasienter som oppsøker andre private tjenesteytere som kiropraktorer, private medisinske klinikker mv.

Vennlig hilsen

Kristin Mehre e.f.
avdelingsdirektør

Hilde Skagestad
seniorrådgiver